

ikke længere Tale om Unsiagtighed; er der Noget, der herefter er uoverensstemmende med Sandheden, er det falsk. Til denne Tinde kan Videnskaben føre. Ytringer i en lovgivende Forsamling som den, jeg her har nævnt, og som jeg haaber, at Rigsdagstidenden vil bevare, Sigteiser af denne graverende Natur kunne kun være stiftede til at vildlede ude i Landet, og maa hos dem, der ere ubefæstede, fremkalde de forførdeligste Forestillinger om, hvad der sker ved vore Domstole. Det er ubefindigt i høi Grad netop af dem, som ville træde frem som Førere for Folket til Frihed, Oplysning og alle gode Ting, at udfaste den Art Lanke; thi man forstyrrer derved mere i eet Dieblif, end der kan oprettes gjennem mange Aar.

Formanden: For muligvis at spare en Del unødvendig Forhandling senere, finder jeg mig foranlediget til at indstyre den Bemærkning, at en Sigteise, saaledes som den blev formodet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) at være fremsat, ikke er bleven fremsat. Enhver, der kender de Vanskeligheder, der ere forbundne med et Forhør, den Agtpaagivenhed og Umage som den, der skal optage Forhør, som oftest maa anvende for at faae Forhørets Tilførsler rigtig forstaaede af Deponenten, maa indse, at der er en Mulighed for, at en Unsiagtighed ufrivillig kan komme til at indløbe, og fra det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds (Berg) er ikke fremsat Noget, som ærede Medlemmer ere berettigede til at opfatte anderledes end som en Formodning om en saadan Unsiagtighed uden nogensomhelst Sigteise mod Dommerens Paalidelighed, Billie eller Samvittighedsfuldhed.

Wille: Det er nødvendigt, at Formanden har maattet opfatte Ordene paa denne Maade; ellers vilde han umulig have kunnet lade sin Ytring passere. Men den ærede Formand maa vistnok erkende med mig, at den Ytring, som den ærede Rigsdagsmand har brugt, og som jeg tror, jeg har citeret endogsaa med Nsiagtighed i Formen, i Virkeligheden maa føre til en saadan Slutning, naar man husker, at det, hvormod det dreier sig her, er ikke et lille Incidentspunkt, ikke en ligegyldig Omstændighed, men et af Sagens to Hovedpunkter. Der er kun to saadanne, hvormod Forhøret dreier sig; det ene er: „Har du brugt den Ytring?“ det andet: „Erindrer du, at du blev spurgt paa selve Stedet, hvad du mente med den?“ Om det første har Skolelærer Andersen svaret: „Jeg husker det ikke“. Om det andet siger han: „So, jeg blev spurgt, hvad jeg havde ment“. Hvorledes vilde det være muligt for en Forhørsdommer paa dette Punkt at komme ved en Unsiagtighed til det siik Modfatte, nemlig at Lærer Andersen ikke vidste af at være bleven spurgt? Den ærede Formand har ganske sikkert forstaaet

den paa den af ham udviklede Maade; ellers erkjender jeg, at han ikke kunde have ladet denne Ytring passere. Siden vi netop ere komne til at tale om dette Punkt, vil jeg spørge ærede Medlemmer, som have hørt baade det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds, som er ret godt hjemme i Forhørerne, skjøndt han ikke har kunnet faae dem beskrevne, og den ærede Kultusminister, som har oplæst dem, om de have faaet det Indtryk af Skolelærer Andersen, at det er en Mand, som med en god Samvittigheds Freidighed uforfærdet gaar Sandheden indpæ, om de kunne anse det for sandsynligt, at han har glemt ikke blot, hvad der var passeret den 20de Juli, da han nogle Maanedere senere blev spurgt dærom, skjøndt det var en Sag, som havde vaakt en Del Opmærksomhed, ikke blot at han var ude af Stand til at svare, hvilke Ord han havde brugt ved Festmaaltidet, hvor man var kommen temmelig langt hen baade paa den ene og anden Maade, førend Kongens Staal blev udbragt, men at han ogsaa er uvidende om og ikke kan sige, hvad der er foregaaet nogle Dage i Forveien? Han svarede ikke, da han blev spurgt om den Korrespondance, han havde staaet i med det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds, han svarede ikke, som jeg kunde have forstaaet og paa en vis Maade erkjendt berettiget: „Jeg vægrer mig ved herom at afgive nogen Erklæring“, men han sagde: „Jeg kan ikke huske det“ (Berg: Udtrykkene!). Nei, ikke blot Udtrykkene, en dygtig Skolelærer er saamænd godt i Stand til at udtrykke i Dag, hvad han skrev for 7—8 Dage siden, men han kunde overhovedet „ikke huske“ det. Der ligger heri Noget, som just ikke kan frembringe Tanken om Alenhed, om Loyaltet, om Ærlighed, om Billie til at staa inde for sine Ord. Løvetimod fremkalder det den Forestilling, at han er af dem, som ville stubbe saameget af Ansaret bort som muligt ved at gjemme sig bagved Noget, som aldrig kan afdisputeres: Huskommelsens Svækkelse. Jeg er ikke i Stand til at forstaa, hvorledes det kan være mulig at sætte Forhøret og Skolelærer Andersen i Forbindelse med Offentlighed og Mundtlighed i Retspleien. Det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle), som talte sig saa varm i Gaar, fandt sig foranlediget til at minde om, at, skjøndt Grundloven nu for 25 Aar siden havde bestemt, at Offentlighed og Mundtlighed skulde indføres i Retspleien, havde det Parti, som havde sat Grundloven igjennem og senere havt Magten, ikke fremsat noget Forslag om Offentlighed og Mundtlighed. Hvor er det muligt, at noget Saadant kan siges i denne Forsamling, i hvilken endnu har Sæde den Mand, der som Justitsminister ikke en Gang men gjentagne Gange har fremlagt saadanne Forslag, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Caspe)? Vi have i en Række af Aar havt en Mand i vor Midte, som havde helliget hele sit Liv til at ind-